

### N:o 93.

Af Herr **P. N. Bergström**: *Om underdånig skrifvelse rörande undersökning af stödjemuren vid Helgeandsholmens norra strand.*

För 8 år sedan måste Stockholms kommun i anseende till strömmens undergräfvande af den vid Rosenbad nedanför Arffurstens palats och de Bondeska husen belägna kaj, ombygga densamma för att hindra denna stödjemurs nedrasande i strömmen.

Stadens då varande vattenbyggnadschef Herr Professorn m. m. Rothstein erhöll då i uppdrag att undersöka stödjemuren vid Helgeandsholmens *norra* strand; af det utlåtande, som af herr Rothstein då afgafs, befans att denna stödjemur var undergräfd af strömmen på flera ställen från 4, 8, ända till 12 fot, som visserligen då för tillfället provisoriskt afhjelpes, men ej lemna någon säkerhet för framtida bestånd.

Med anledning af sistlidne Riksdags fattade beslut, och låns beviljande för Hjelmarens och Qvismarens sänkning och torrläggning kan det ej betviflas, att icke Mälaren från nämnde sjöar genom aftappningen erhåller ett större vattentillflöde, och att detta tillflöde kan medföra oberäknelig skada på de längs Mälarens stränder belägna egendomar, äfvensom Stockholms stad, helst som Mälaren vid denna kaj och Norrbro har sitt hufvudsakliga utflöde i saltsjön, måste det komma att bero på denna stödjemurs bestånd och vattenafloppets ordnande på denna plats.

På grund häraf vågar jag vördsamt hos Riksdagen föreslå,

det Riksdagen behagade hos Kongl. Maj:t vördsamt anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes genom vederbörandes försorg låta verkställa besigtning å nämnde stödjemurs beskaffenhet, samt i förening dermed infordra vederbörandes utlåtande huru och på hvad sätt vattenafloppet lämpligast bör ordnas, för att undvika möjligen

inträffande eventualiteter, på det Kongl. Maj:t må komma i tillfälle till näst sammanträdande Riksdag afgifva förslag i detta för hufvudstaden så viktiga ämne.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles vördsamt.

Stockholm den Januari 1878.

*P. N. Bergström.*

---

### **N:o 94.**

Af Herr **C. V. Linder:** *Om underdånig skrifvelse rörande rättighet för lärare vid folkhögskola till lönetur i och för anställning vid statens elementarläroverk.*

Inom en jmförelsevis kort tid har antalet af de läroanstalter, som benämnas folkhögskolor, stigit till en ej obetydlig siffra; man räknar nu mellan tjugo och tretio sådana skolor i landet. De hafva också slagit frisk rot i den svenska jorden och utvecklats sig fullkomligen oberoende af de anstalter med samma benämning, hvilka finnas i Danmark och Norge, samt dermed visat sig motsvara ett verkligen inom landet befintligt bildningsbehof. Staten har också funnit med sina intressen förenligt att med understöd af offentliga medel bidraga till dessa anstalters uppehållande och främjande. Detta sätt att tillgodose det främjansvärda ändamålet är utan tvifvel välbetänkt och klokt; och sannolikt skall staten finna sin räkning vid att fortfarande med deltagande uppmärksamhet följa utvecklingen af denna kulturviktiga angelägenhet. En annan fråga är dock den, huru vid sakens befrämjande är att på denna väg i väsentligen vidsträcktare mån, än hvad hittills skett, fullfölja. Proportionen emellan de bidrag till folkhögskolornas uppehållande, hvilka komma från undervisningstagare eller deras målsmän och landstingen å ena sidan samt staten å den andra, torde ej synnerligen böra eller behöfva undergå någon förändring. Från en annan synpunkt sedt torde deremot en i det